

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 30.11.2023 г.**от Обществено обсъждане**

на проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2024 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги

Днес, 30.11.2023 г. от 14:30 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Водоснабдяване и канализация“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, С. Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 358 от 24.11.2023 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на Проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2024 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, асоциации по ВиК, общини, ВиК оператори, клиенти и организации на потребители.

Тема на общественото обсъждане е проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2024 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, който е изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия

Маринова, Василена Иванова, Румяна Костова, Лолита Косева, Ани Гюрова, Стефан Якимов, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 358 от 24.11.2023 г., т. 1, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № В-03-06-11/24.11.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Омбудсман на Република България, Национален браншов синдикат „Водоснабдител” - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюз на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“.**

С писмо на КЕВР с изх. № В-07-00-33/24.11.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **Областна администрация и Асоциация по ВиК – Благоевград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Бургас, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Велико Търново, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Видин, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Враца, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Габрово, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Добрич, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кърджали, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кюстендил, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ловеч, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Монтана, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пазарджик, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Перник, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Плевен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пловдив, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Разград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Русе, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Сливен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Смолян, Областна администрация и Асоциация по ВиК – София област, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Стара Загора, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Търговище, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Хасково, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Шумен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ямбол.**

С писмо на КЕВР с изх. № В-17-49-7/24.11.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **„ВиК Паничище” ЕООД, гр. Сапарева баня, „ВиК” ООД, гр. Монтана, „ВиК ЙОВКОВЦИ” ООД, гр. Велико Търново, „ВиК” ООД, гр. Русе, „ВиК” ООД, гр. Габрово, „ВиК - Стенето” ЕООД, гр. Троян, „ВиК” ЕООД, гр. Плевен, „Инфрастрой” ЕООД, гр. Брацигово, „ВиК” ЕООД, гр. Стара Загора, „ВиК” АД, гр. Ловеч, „ВиК” ООД, гр. Търговище, „ВиК - Варна” ООД, гр. Варна, „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград, „ВиК” ООД, гр. Силистра, „ВиК” ООД, гр. Враца, „ВиК” ЕАД, гр. Бургас, „ВиК - Видин” ЕООД, гр. Видин, „ВиК” ЕООД, гр. Ямбол, „ПСОВ - ЛЕКО КО” ЕООД, гр. Радомир, „Водоснабдяване” ЕООД, гр. Брезник, „ВиК - Златни пясъци” ООД, к.к. Златни пясъци, „Лукойл**

Нефтохим Бургас”АД, гр. Бургас, „ВиК” ЕООД, гр. Смолян, „ВиК” ЕООД, гр. Хасково, „ВиК” ЕООД, гр. Благоевград, „ВиК” ЕООД, гр. Пловдив, „АЦК” ООД, гр. София, „Спринг форс” ООД, гр. Нови пазар, „ВиК” ООД, гр. Кърджали, „ВиК - Берковица” ЕООД, гр. Берковица, „ВиК - Сливен” ООД, гр. Сливен, „ВиКУ” ЕООД, гр. Пазарджик, „ВиК Добрич” АД, гр. Добрич, „Кюстендилска вода” ЕООД, гр. Кюстендил, „ВиК” ЕООД, гр. София, „ВиК” ООД, гр. Перник, „ВиК - Шумен” ООД, гр. Шумен и „Верила Сървис” АД, гр. София.

С писмо на КЕВР с изх. № В-16-10-1/24.11.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **община Сапарева баня, община Троян, община Брацигово, община Брезник и община Берковица.**

Заявили присъствено участие са:

- Цветанка Илиева – главен експерт в отдел „Права на потребители на административни и обществени услуги“, администрация на Омбудсман на Република България;
- г-н Мариян Бухов – председател на Националния браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ;
- г-н Йоанис Партениотис – председател на Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ към КТ „Подкрепа“;
- г-жа Росица Итова – управител на „ВиК” ЕООД, гр. София;
- г-жа Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“.

Заявили участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-н Илиан Милев – управител на „ВиК” ООД, гр. Русе;
- г-н Росен Караджов – заместник-ръководител на комплекс „Енергиен“ в „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас;
- г-жа Румяна Янчевска – управител на „ВиК” ЕООД, гр. Смолян;
- инж. Божидар Желязков - „ВиК” ЕООД, гр. Хасково;
- г-н Йордан Чемишев – заместник-ръководител „Производствено направление“ във „ВиК” ЕООД, гр. Пловдив;
- г-жа Десислава Иванова – ръководител направление ФСД във „ВиК - Шумен” ООД, гр. Шумен;
- г-жа Десислава Костадинова – упълномощено лице на „Верила Сървис” АД, гр. София;
- г-н Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград;
- г-н Румен Петков, заместник кмет „Регионално развитие“ на община Опака;
- г-жа Ина Димитрова – представител на община Ловеч;
- г-жа Маргарита Стойчева - директор на дирекция „Икономическо развитие, земеделие и гори, управление на европейски проекти и програми“ в община Средец.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Българска асоциация по водите, Съюз на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско

движение „ДНЕС“ не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Областна администрация и Асоциация по ВиК – Благоевград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Бургас, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Велико Търново, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Видин, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Враца, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Габрово, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Добрич, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кърджали, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кюстендил, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ловеч, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Монтана, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пазарджик, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Перник, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Плевен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пловдив, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Разград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Русе, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Сливен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Смолян, Областна администрация и Асоциация по ВиК – София област, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Стара Загора, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Търговище, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Хасково, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Шумен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ямбол не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

„ВиК Паничище“ ЕООД, гр. Сапарева баня, „ВиК“ ООД, гр. Монтана, „ВиК ЙОВКОВЦИ“ ООД, гр. Велико Търново, „ВиК“ ООД, гр. Габрово, „ВиК - Стенето“ ЕООД, гр. Троян, „ВиК“ ЕООД, гр. Плевен, „Инфрастрой“ ЕООД, гр. Брацигово, „ВиК“ ЕООД, гр. Стара Загора, „ВиК“ АД, гр. Ловеч, „ВиК“ ООД, гр. Търговище, „ВиК - Варна“ ООД, гр. Варна, „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „ВиК“ ООД, гр. Силистра, „ВиК“ ООД, гр. Враца, „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, „ВиК - Видин“ ЕООД, гр. Видин, „ВиК“ ЕООД, гр. Ямбол, „ПСОВ - ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир, „Водоснабдяване“ ЕООД, гр. Брезник, „ВиК - Златни пясъци“ ООД, к.к. Златни пясъци, „ВиК“ ЕООД, гр. Благоевград, „АЦК“ ООД, гр. София, „Спринг форс“ ООД, гр. Нови пазар, „ВиК“ ООД, гр. Кърджали, „ВиК - Берковица“ ЕООД, гр. Берковица, „ВиК - Сливен“ ООД, гр. Сливен, „ВиКУ“ ЕООД, гр. Пазарджик, „ВиК Добрич“ АД, гр. Добрич, „Кюстендилска вода“ ЕООД, гр. Кюстендил, „ВиК“ ООД, гр. Перник не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Община Сапарева баня, община Троян, община Брацигово, община Брезник и община Берковица не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

За участие в общественото обсъждане са се записали представители на национални организации и институции и за съжаление нито една от Асоциациите по ВиК, областните асоциации. Има записани участници от отделни общини и разбира се по определен начин в общественото обсъждане участие вземат, макар и по канала за комуникация Skype, ВиК операторите, които вече взеха участие и в откритото заседание. Започваме с първия списък. От поканените национални асоциации, организации, федерации, включително и Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Български ВиК холдинг, са се отзовали следните организации... Ще ги изчета, ще казвам който ще представи становището и ще давам думата по същия

ред. Започваме: Омбудсман на Република България: становището ще представи г-жа Цветанка Илиева - главен експерт в отдел „Права на потребители на административни и обществени услуги“; Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ – г-н Мариан Бухов – председател на синдиката; Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ към КТ „Подкрепа“ – г-н Йоанис Партениотис, който е председател на федерацията и Гражданска платформа „Исправи се.БГ“ – становището ще представи г-жа Мая Манолова. Най-напред давам думата на г-жа Цветанка Илиева, която ще представи позицията на Омбудсмана на Република България. Г-жо Илиева, заповядайте! Имате думата!

Цветанка Илиева - главен експерт в отдел "Права на потребители на административни и обществени услуги", администрация на Омбудсман на Република България:

Добър ден!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Добър ден!

Цветанка Илиева - главен експерт в отдел "Права на потребители на административни и обществени услуги", администрация на Омбудсман на Република България:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР и на работната група, уважаеми гости, Омбудсманът и нейният екип се запознахме с доклада и с проекта на решение. Омбудсманът категорично не приема предложението за увеличение на цените на ВиК услугите от 01.01.2024 г. средно за страната с над 15%. За „ВиК Сливен“ предложението за увеличение е с над 40%, за Видин с над 28%, за Габрово – с над 20%, за Добрич – над 16%. Предложена е най-висока комплексна цена за „ВиК Разград“: 6,08 лв./куб. м и други ВиК оператори с цена над 5 лв., като Силистра, Варна, Шумен, Смолян, Търговище. Тези цени не са окончателни, тъй като към тях ще се прибави и инфлацията за м. ноември 2023 г. През тази година в институцията на Омбудсмана значително се увеличиха жалбите във връзка с лошото качество на ВиК услугите, често и продължително спиране на водата, неспазване на обявените периоди на обявения режим на водоподаване, неотстраняване на аварии в срок, лошо качество на водата след продължително спиране, слабо налягане. Гражданите основателно си задават въпроса какви са ползите за тях от непрекъснатото увеличение на цените на ВиК услугите. Освен това, видно от годишния доклад за ВиК сектора на КЕВР за 2022 г., необяснимо защо се увеличават общите загуби във водоснабдителната система на 61%, вместо да намаляват, като през 2021 г. средно за страната техният размер е бил 59,78%.

Омбудсманът очаква да получи отговор днес от КЕВР на следните въпроси:

При така предложените цени на ВиК услугите, как КЕВР защитава интересите на потребителите, принцип, от който следва да се ръководи съгласно чл. 7 от Закона за регулиране на ВиК услугите? Например: увеличението на цената на ВиК услугите в Сливен е с над 1 лв. спрямо действащата цена в момента от 2,78 лв. Това ще доведе ли до подобряване на всеобщия достъп до вода за населението в града и околните села? Увеличението на комплексната цена на ВиК услугите в Търговище на 5,13 лв. ще реши ли проблема с водоснабдяването в гр. Омуртаг, където населението е на воден режим? Получават вода два пъти в седмицата по пет часа.

Следващият ни въпрос е: Кои са източниците на информация, които КЕВР е използвала за определянето на коефициента Q_e 2024 и коефициента Q_p 2024 относно отчетените разходи за доставяне на електрическа енергия за технологични нужди на свободен пазар, за предоставяне на ВиК услуги и получените помощи и компенсации

от държавата през 2022 г. и относно действителните разходи, които са в резултат на осъществяване на нови дейности или експлоатация и поддръжка на нови активи през 2022 г.? Например: в частта на доклада относно инфлацията информацията е подробна, ясна, разбираема, с посочен конкретен източник на същата, но за отчетните данни на двата коефициента няма такава информация в доклада.

Следващият ни въпрос: В доклада няма посочени правни аргументи защо за девет ВиК оператора (Кърджали, Берковица, Сливен, Перник, Добрич, Шумен, София област, Кюстендил, Пазарджик) КЕВР не е извършила изменение на предложените цени на ВиК услугите за 2024 г. с коефициент Q_e , който отразява разликата между одобрените и отчетените разходи за доставяне на електрическа енергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на ВиК услуги с приспаднати компенсация. Омбудсманът смята, че предложеният механизъм за определяне и изменение на цените на ВиК услугите, разработен от КЕВР през 2015 г. и в сила от 2016 г. постига единствено значително повишаване на цените на ВиК услугите, без да се подобрява качеството на предоставяните ВиК услуги.

Не се решават проблемите във ВиК сектора. Напротив! Те се задълбочават с всяка изминала година. Това означава, че е необходим анализ и промяна на ценообразуването на ВиК услугите, в това число и на социалната поносимост. Определената социална поносимост на цените на ВиК услугите за 17 области е с над 10% стохастична грешка при изчисляване на годишните доходи на един член от домакинство. Това са областите Враца, Ловеч, Монтана, Велико Търново, Габрово, Разград, Русе, Силистра, Добрич, Търговище, Шумен, Стара Загора, Ямбол, Кюстендил, Кърджали, Пазарджик, Смолян. По информация на Националния статистически институт, над 10% стохастична грешка означава, че данните са ненадеждни.

До какво води високата степен на грешка? Ще дадем пример с „ВиК Ямбол“. Социалната поносимост от 01.01.2023 г. е била 5,53 лв., при степен на грешка 15,09. От 01.01.2024 г. социалната поносимост е 4,96 лв., при степен на грешка 17,04. Следователно имаме намаление на социалната поносимост с 10,31% спрямо предходната година, но явно това не е действителното положение на средните месечни доходи на едно лице от домакинство в област Ямбол.

Омбудсманът вече изрази писмено становище пред КЕВР при обсъждане на указанията за образуване на цените, че е необходимо при определяне на социалната необходимост на цените на ВиК услугите да се използват само и единствено статистически надеждни данни от Националния статистически институт.

Ще представим писмено становище.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Илиева! Преминаваме към втория участник. Това е г-н Мариян Бухов – председател на Националния браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ. Г-н Бухов, заповядайте!

Мариян Бухов – председател на Националния браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР от състав ВиК, уважаеми членове на работната група, уважаеми колежки и колеги, ние от Националния браншови синдикат „Водоснабдител“ се запознахме с доклада, подготвен от работната група. 107 страници: добро постижение, но много пъти тук пред Вас съм казвал, че ние считаме, че трябва да бъдат подготвени отделни доклади за всеки един ВиК оператор, а не да се подхожда с общ доклад за всички тях. Продължаваме да стоим на това становище и считаме, че не е редно по този начин Комисията да разглежда всяка година изменението на цените на ВиК операторите за съответния регулаторен период.

Ние не приемаме бизнес планове и цените на ВиК услугите анблок, за да гледаме всички ВиК оператори анблок. Относно доклада. Тука няколко пъти казах, че като цяло съществува в обществеността по начина, по който се представят нещата едно неразбиране. Хората от толкова голяма сложността трудно се ориентират и видяхме, че и самите представители на ВиК операторите може би са гледали само табличката за съответните цени, които им се получават и виждат, че цената, която е прогнозната в бизнес плана, считано от 01.01.2024 г. не е намалена, а има някакъв ръст в нея. Дотук добре. Това е добрата новина, но лошата новина ще дойде следващата година, тъй като корекцията на цените се извършва след третата година на регулаторния период, като намалението и увеличението на необходимите приходи действа за петия ценови период, както и след края на регулаторния период действа през втория ценови период. В момента сме в трети ценови период от регулаторния период 2022-2026 г., поради което коефициент Q_i за инвестициите не се прилага. ВиК операторите, които се разглеждат в доклада не са съответно подредени по азбучен ред, а те са определени строго специфично по времето на приемане на техните бизнес планове.

Много пъти тук говорихме, че Комисията за енергийно и водно регулиране не успя навреме да разгледа бизнес плановете и те се приемаха със закъснение до година и половина от началото на регулаторния период. И като се загледаме в табличките става ясно, че ВиК операторите са групирани на базата на инфлацията, която може да бъде приложена за съответните ВиК оператори за съответния времеви период. За първата група от операторите е приложена инфлация от юли 2022 г. до октомври 2023 г., съответно инфлацията е 10,929%. Следващата група ВиК оператори е от юли 2022 г. до октомври 2023 г. и съответно инфлацията е 10,051%. Следващата група ВиК оператори са с инфлация за периода август 2022 – октомври 2023 г. от 8,932. Следващата група ВиК оператори: септември 2022 г. – октомври 2023 г.: 7,766%. Следващата група: октомври 2022 – октомври 2023 г.: 6,538. Следващата група: ноември 2022 – октомври 2023 г.: 5,671. Декември 2022 – октомври 2023 г.: 4,916. Януари 2023 – октомври 2023 г.: 4,008. Март 2023 – октомври 2023 г.: 1,873. Април 2023 – октомври 2023 г.: 1,399. Юни 2023 – октомври 2023 г.: 1,224. Нарочно Ви ги давам тези периоди, за да стане ясно, че инфлацията, която ние коригираме за ВиК операторите, на които са им приети по-късно бизнес плановете е по-ниска. Виждаме низходящия тренд на инфлацията, която следва да се приложи върху цените на ВиК услугите. Изводът, който можем да направим е, че ВиК операторите, на които по-късно им бяха приети цените и бизнес плановете сега втори път ще ги оцетим от това, че ще бъде калкулирана по-малка инфлация в техните нови цени. Коефициентът Q_e , за който говорихме надълго и нашироко с изменението на Наредбата за регулиране на цените и съответно Указанията, даде своя ефект, като на определена група ВиК оператори, при които тежестта на разходите за електроенергия е с по-голям процент по видове ВиК услуги съответно обра инфлацията. Нямаме намаление на цените, казах го в началото, което е добре, но на нас никой няма да ни върне изтеклото време. Тези приходи, които трябваше да калкулират тези ВиК оператори, на които им се разгледаха по-късно цените: край, няма ги. Работните заплати на работниците и служителите, които трябваше да бъдат индексирани много по-рано във времето си останаха с по-малкото потребление и с по-малките бюджети. Това е на което искам да обърна внимание и не виждам как може да бъде изчистено.

Сега относно... В началото са доклада се пише, че се извършват планови проверки, след това проверка на отчетните доклади, на девет дружества са направени планови проверки. Слагат се 15 дружества, на които са направени проверки на отчетните доклади. Това не са всички дружества. Тези отчетни доклади като ще ги цитираме, да видим какво пише в тях реално. Един вид казваме, че е извършен някакъв контрол върху бизнес плановете, но съответно това защо го пишем в този доклад така

или иначе не ми е много ясно.

Другото, на което искам да обърна внимание, тя го каза и колежката от Омбудсмана. Действително имаме голяма стохастична грешка при изчисляването на социалната поносимост и се вижда, че специално за „ВиК Монтана“ и за други ВиК оператори вече социалната поносимост е далеч от определената цена. Имаме хоризонт, където цената може да върви нагоре.

Като цяло ние приемаме доклада. Считаме, че е подготвен добре и това, което тука си го говорихме да нямаме такива драстични изменения и най-вече намаления от одобрените цени, които все пак са прогнози. Всеки един ВиК оператор на базата на тези цени в бизнес плана, считано от 01.01.2024 г., си е направил прогноза за паричния поток, за разходите, които ще трябва да покрие с тези цени, инвестициите, които трябва да изпълни. След като няма намаление е добре. Единственото, което е, че ние тези цени трябваше да ги коригираме с реалната инфлация и да приемем навреме бизнес плановете, за да не бъдат оцетени ВиК операторите.

Няма да внасяме писмено становище.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Бухов! Вашето изказване влиза в протокола, така че работната група ще го има и ще го отрази в докладната записка към решението при неговото приемане. Преминаваме към г-н Йоанис Партениотис, който е председател на Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ към КТ „Подкрепа“. Г-н Паретениотис, заповядайте!

Йоанис Партениотис - председател на Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ към КТ „Подкрепа“:

Добър ден, г-н Председател! Добър ден на всички участници, г-жо Комисар, г-н Комисар, колеги от работната група на КЕВР, внимателно разгледахме доклада, който касае 38 ВиК оператора, новите ценови нива, заложили в този доклад. Според нас коректно са определени инфлационния коефициент и респективно другите коригиращи коефициенти, съгласно приетата Методика и съгласно бизнес плановете на отделните ВиК оператори. Според нас добре е свършена работата от експертния състав на работната група на Комисията за енергийно и водно регулиране, за което поздравления, колеги. Определено сте си свършили добре работата. Принципно подкрепяме направените предложения за изменение на цените на ВиК услугите за всичките ВиК оператори, но бих искал съответно тука на направя малък коментар върху изказването примерно на колегите от институцията Омбудсман на България. Нормално. Вие сте институция, която защитава интересите на българските граждани като потребители и в този смисъл Вие трябва да изразявате по-критично отношение от гледна точка на запазване на техните интереси, но проблемът, когато говорим за цените на ВиК услугата не е в по-високите цени на ВиК услугата, а основният проблем е свързан с ниските доходи на българското население. За съжаление това не е форумът, на който трябва да разискваме проблеми, свързани с доходността на българските граждани.

Бих споделил с Вас няколко проблема, които според нас може би в един последващ диалогичен режим, като казвам диалогичен режим – не само с участието на синдикатите и Комисията по енергийно и водно регулиране, а и с участието на Съюза на ВиК операторите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството да намерим някакъв вариант за изход от следните няколко проблема.

Първият проблем е свързан с ръста на Фонда „Работна заплата“, който е заложен във всеки един бизнес план. Там е заложен ръст до 15% ежегодно на всяка една регулируема година от този план. Предстоящата 2024 г. ще доведе до доста голямо напрежение и натиск сред ВиК операторите, свързани с това, че ръстът на минималната

работна заплата е значително по-висок от този, който ние сме наблюдавали през всичките последни десетина години, т.е. ръстът винаги е бил в порядъка между 8-10% на минималната работна заплата. За първи път, прилагайки измененията в кодекса на труда, които са в синхрон с директивата за адекватните минимални работни заплати, приета от Европейската комисия и от европейските институции, България е приела, че минималната работна заплата ще бъде в размер на 50% от средната брутна работна заплата. Именно прилагането на тази формула и на това законово изискване на база изменението на Кодекса на труда доведе до този висок ръст от 19,7% на минималната работна заплата от 01.01.2024 г. и може би това ще бъде потвърдено и с приемането на националния бюджет от парламента. В този смисъл именно този много по-висок ръст на минималната работна заплата за някои ВиК оператори ще доведе до сериозен натиск по изсмукването на Фонд „Работна заплата“, който съответно ще се увеличи с 15% съгласно бизнес плановите, с което ножицата между ниско квалифицираните работници, които са на минимална работна заплата или близка до нея, каквата в момента е 780 лв., ще доведе до това, че ще бъде свита ножицата с тези, които са квалифицирания персонал – оператори на машини и съоръжения и другите въобще следващи категории персонал съгласно класификатора на професиите.

Вторият проблем, на който бих искал да заостря внимание... В смисъл, че на база на първия проблем може би ще направим предложение съвместно със Съюза на ВиК операторите и да го дискутираме с Вас, доколкото е възможно да обвържем по някакъв начин ръста на Фонд „Работна заплата“ с ръста на минималната работна заплата, завишен с някакъв допълнителен коефициент, така че да има някаква логика в цялото това нарастване и съответно да отговори на нуждите на работещите в тази система, която между другото е една от най-ниско платените системи в България.

Вторият проблем, според нас, това е изчисляването на инфлационния процент. Разбира се, в Методиката е заложено да се използва инфлационния процент, който съответно го получаваме от Националния статистически институт, но знаем много добре, че националната статистика го изчислява, използвайки различни стоки и услуги в потребителската кошница, за да регистрира този инфлационен процент. Според нас, имайки предвид, че ВиК операторите използват специфични стоки и материали, при които инфлацията е много по-висока, т.е. ръстът на цените е много по-висок отколкото инфлационния процент може би ще бъде хубаво да намерим някакъв вариант, при който да приложим специфичен процент на инфлацията, по подобие на процента, който беше заложен при индексирването на строително-монтажните дейности на строителните фирми. Там се залагаше ръстът на материалите и суровините в строителството и това нещо доведе до коректна индексация на строителните дейности.

Третият проблем, който тук се споменава от преждеговорившите е свързан със социално поносимата цена, с нивото на социално поносимата цена в отделни региони, което съответно влиза в сериозен конфликт с цената, на която би трябвало да се продава стоката ВиК, имайки предвид, че в крайна сметка услугата ВиК е разходно покривна и в този случай при по-ниски нива на социално поносимата цена се влиза в този конфликт. Може би ще бъде необходимо преосмисляне на самия алгоритъм, по който се определя социално поносимата цена, която да отговаря на някаква обективна реалност.

Няма да депозираме писмено становище пред Вас. Благодаря за вниманието и Ви желая всичко най-добро. Честита Нова година, защото сигурно ще се видим чак догодина!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Партениотис! Ще Ви върна подобни пожелания. Честити Новогодишни и Коледни празници на Вас, семейството и особено на Федерацията,

която оглавявате. Преминаваме към следващия участник от първия панел. Това е г-жа Мая Манолова, която ще представи позицията на Гражданска платформа „Изправи се.БГ“. Заповядайте, г-жа Манолова!

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Благодаря, г-н Председател! Добре е, че си честитите предстоящите Новогодишни и Коледни празници...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Щеше да бъде нелюбезно, ако не отговоря...

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Да, разбира се, но поздравът, който отправя КЕВР с предложеното повишаване на цените на ВиК услугите в 37 области, в 37 ВиК-та едва ли ще бъде прието толкова радушно, защото средно увеличение на цената на водата с близо 20% е един лош новогодишен подарък, едно недобро коледно поздравление, така че не мисля, че ще бъде прието радушно нито днешното открито заседание и обществено обсъждане, нито решението, което се очаква от КЕВР за повишаване цените на водата, считано от 01.01.2024 г. Съвсем обяснимо и Гражданска платформа „Изправи се.БГ“, която защитава българските граждани и домакинства, не и ВиК операторите, разбира се, е категорично против проекта на решение на КЕВР за изменение на одобрените цени на ВиК услугите за 2024 г.

Доколкото можахме, се запознахме и с изготвения доклад. Вече бяха съобщени най-драстичните примери. Няма как и аз да не съобща най-фрапантните от тях: 79% повишаване на цената на водата в Берковица; 37% в Сапарева баня; 40% в Сливен; 6,08 лв. вода в Разград, близо 5,80 лв. в Силистра, по 5,50 във Варна и в Шумен. Това са абсолютно неприемливи за българските граждани цени на водата, непосилни за плащане от българските домакинства. Затова и ние сме против и няма как да не обърнем внимание на първо място на упорството на КЕВР да продължи да не се съобразява с реалната социална поносимост на цената на водата за българските граждани и българските домакинства. Няма как и ние да не добавим и нашите аргументи по отношение на методиката, която КЕВР упорито продължава да използва, а именно Наблюдение на домакинските бюджети, която по признание и на самия Статистически институт дава грешка, която достига го 40%, т.е. това са едни числа, които са меко казано ненадеждни. Всъщност доста интересно са го казали и от самия Статистически институт, който казва: *Ние ще Ви публикуваме данните, ще публикуваме и статистическата грешка, пък Вие преценявайте дали трябва да ги ползвате и изобщо доколко надеждни са тези данни.* Въпреки това се стига обаче до ситуация във Видин и в Ямбол, в която цената на ВиК услугите, надскачайки социалната поносимост се спира до този таван, но притеснително е за едни други три области, че приближаването на цената на водата до социалната ѝ поносимост е в рамките буквално на 1-2%. Например в Разград, където разликата е от десет стотинки. 6,08 лв. е цената на водата, а 6,18 е социалната поносимост. В Кърджали разликата е 40 ст. Това са минимални проценти между 4,45 и 4,90. В Хасково е 60 ст., т.е. съвсем смело можем да предположим, че при една статистическа грешка в рамките на 10% това са цени на водата, които домакинствата в тези региони не могат да си позволят да плащат.

Тук аз ще си позволя да добавя и един аргумент, свързан с невъзможността на хората просто да ги плащат тези високи сметки. В крайна сметка това е проблем и за ВиК услугите, като се погледнат показатели например като събираемост на дължимите суми за вода. Този проблем ще става все по-голям и според мен и интересът на ВиК дружествата е не просто да навива пружината и да увеличава до безкрай цената на

водата, а в крайна сметка да се опитва да прави баланс, за да могат хората просто да си плащат тези сметки. Тук темата за водната бедност даже няма да я започвам, но мисля, че отива на КЕВР и на тази председател да направят съответните предложения до българския парламент предвид заложеното в бизнес плановете и очакваното за следващите години домакинствата да бъдат защитени или поне тези от тях, които са реално водно бедни, за да могат да си гарантират поне ползването на достъпни цени на закрепеното в международни актове количество вода, което имат право да ползват.

Сега искам да обърна внимание и на един друг показател, който е изписан в коефициента Y и който би следвало, доколкото разбирам да инкорпорира в себе си изпълнението на показателите за качество от различните ВиК дружества. Тук ще си позволя, защото мисля, че така би било по-разбираемо и за българските потребители, например да се спра върху това как изглежда повишението на цената на водата в един ВиК оператор, което да бъде свързано и с изпълнение и на показателите за качество. Понеже ние погледнахме и протокола от общественото обсъждане за т. нар. Указания по Наредбата, в която разправията между „Софийска вода“ и КЕВР в крайна сметка е завършила в полза на „Софийска вода“ и КЕВР се е съгласила, че трябва на още едно място, именно в т. 9.1.2.1.a1.5 да бъдат изписани показателите за ефективност, респективно за качество, които са покрити от съответните дружества. На в крайна сметка колко пъти ще се изпише едно и също нещо в едни указания не променя тяхната същност.

Искам да се върна върху случая с Враца. Казвам го, защото ние бяхме и на общественото обсъждане миналата година през юли месец, когато беше приет бизнес плана. Тогава беше определена цена на водата във Враца от 3,74 лв. Едно сериозно увеличение, което до края на периода 2026 г. се предвиждаше да има процентно изражение в рамките на 55%. Сега гледаме какво се случва с Враца. При приемането на бизнес плана миналото лято се определя цена на водата от 3,74 лв. От 01.01.2023 г. цената на водата се увеличава на 3,94 лв. и сега във Враца цената на водата за следващите 11 месеца се увеличава с още 20%: на 4,75 лв., даже с 21%. В същото време показателите за качество при самото обсъждане преди една година показват пълно неизпълнение на 11 показателя според последния анализ на КЕВР за изпълнение на качествените показатели. Също така бяха коментирани и населени места, в които има безводие, в които има режим на вода, макар и официално да не е обявен от ВиК оператора. Имаше оплаквания, които включително бяха споделени тук за некачествена вода в самия град Враца, в негови два големи квартала: в кв. „Бистреца“, в кв. „Дъбник“, в селата Горно Пещене, Върбица, Оходен, които са без вода. Сега без да се държи реална сметка за това как се изпълняват въпросните показатели за качество керванът си върви, хората си се оплакват. За една година и три месеца те получават три пъти увеличение на цената на водата, която в крайна сметка стига едни нива, които не съответстват на качеството, което получават хората.

В този ред на мисли е ясно, че изпълнявате подзаконов нормативен акт, но доколкото Вие сте автори на този подзаконов нормативен акт, който е написан изцяло в полза на ВиК дружествата, би следвало на фона на това, което ще се случи от първи януари да проявите самоинициатива, да се самосезирате и съответните корекции в тези подзаконови нормативни актове да бъдат направени, така че реално да има някаква връзка между повишаването на цената на водата, което си върви нагоре. Все пак да напомним, че процентът на инфлацията е 11, а средното повишение е близо 20, като се стига и до 40, т.е. прилагането на всички останали критерии да не бъде изцяло в полза на ВиК дружествата и в крайна сметка да ощетяват потребителите.

Пак казвам, че ще отива на този състав на КЕВР на финала си да направи съответните предложения, с които да защити гражданите, домакинствата. Можете да го направите, просто го направете. Сигурна съм, че и Вие не сте щастливи от „коледния

подарък“, който ще направите на българските граждани, повишавайки цената на водата с до 79% за българските общини.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря, г-жо Манолова! Минаваме към втората група евентуални участници в общественото обсъждане. Това са представители на Асоциации по ВиК. За съжаление нито една от асоциациите не е заявила участие и не е изпратила свои представител. Ако има такъв, би трябвало да се регистрира. Третата група са представители на общините. Персонално са поканени община Сапарева баня, Троян, Брацигово, Брезник и Берковица. Говоря за техните общински ВиК оператори. Те не са изпратили представители, но има други четирима представители, по определен начин на общини, на които ще дам сега думата. Първият от тях, както е записано е г-н Мирослав Грънчаров, който е общински съветник в община Разград и ще участва по Skype. Моля, връзка с г-н Грънчаров.

Служител от КЕВР потърси г-н Мирослав Грънчаров - общински съветник в община Разград, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-н Грънчаров, чувате ли ни? Да, г-н Грънчаров!

Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград:

Да, здравейте!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте!

Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград:

Уважаема, Комисия, казвам се Мирослав Грънчаров и съм общински съветник от община Разград. След като разгледах предложението Ви за решение и анализите към него, не съм много горд от факта, че община Разград ще има най-високата цена в България за вода. Има няколко фактора, които обуславят това. Едното е високата социална поносимост, която е по-висока от тази в Русе, Търново, Добрич, Ловеч, Сливен, Пазарджик, Кърджали. Ако това беше така, тези градове щяха да се изселят в Разград и ние трябваше да... тройно или четворно. Един много важен фактор е това, че ние оперираме с една много сериозна ВиК инфраструктура. Това е система *Дунав*, която е проектирана да доставя вода от Търговище, Шумен, Велики Преслав. В момента стига така почти до Търговище. Доколкото знам има проектна готовност да се продължи. Това е една огромна инфраструктура, която е изключително енергоемка и моето предложение е държавата да потърси справедлив метод за компенсиране на огромните разходи за поддържане на тази ВиК система. Тя е критична и тази година се налагаше да я ползваме, но предните години не се налагаше това да се случва, но пък ние сме длъжни да я поддържаме, защото тя е стратегически важна. Гражданите на Разград плащат огромна цена за поддръжката на тази система, която може да бъде разширена и да обслужва и други ВиК дружества. Общо взето ние гражданите на Разград сме против тази висока цена и апелираме да се търсят решения от името на държавата, за да бъде справедливо разпределена високата цена за доставяне на вода от Дунава до Разград, което е 70 км.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Грънчаров! Завършихте изказването, нали?

Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград:

Да. Завърших. Бъдете живи и здрави!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Надявам се да ни представите и писмено Вашето становище, за което имате две седмици на разположение, но при всички положения изказването Ви влиза, тъй като се води аудиозапис, ще влезе в протокола.

Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград:

Извинявайте, но пропуснах и друга възможност да споделя с Вас.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Заповядайте!

Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград:

Общински съвет Разград е готов да предостави терени за изграждане на фотоволтаични паркове за ВиК дружество, за да се добие известно количество енергийна независимост, стига то да ги поиска. Това е по повод намаляването на разходите.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Това е много добра идея. Такава идея вече се реализира във ВиК – Враца. Благодаря Ви, още веднъж г-н Грънчаров. Добре е, ако продължавате да следите заседанието, защото след изказването на участниците ще дам думата на представителите на работната група и вероятно те ще вземат отношение по направените забележки и предложения от страна на участниците.

Мирослав Грънчаров – общински съветник в община Разград:

Да, благодаря Ви, г-н Иванов!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

И аз Ви благодаря! Преминаваме към г-н Румен Петков, който е заместник-кмет „Регионално развитие“ на община Опака. Той също ще участва по Skype. Моля, връзка с г-н Петков.

Служител от КЕВР потърси г-н Румен Петков, заместник кмет „Регионално развитие“ на община Опака, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но връзка не беше осъществена.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Не е на линия. Ще го потърсим в края на участниците. Имаме още два участника. Инж. Ина Димитрова, като представител на община Ловеч, също е заявила желание за участие по Skype.

Служител от КЕВР потърси г-жа Ина Димитрова, представител на община Ловеч, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-жо Димитрова, здравейте!

Ина Димитрова – представител на община Ловеч:

Здравейте!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Очакваме да чуем Вашето становище по проекта на решение, изготвен от работната група на Комисията за енергийно и водно регулиране. Вие сте записана, като представител на община Ловеч. Може би ще ни кажете и конкретната длъжност, която заемате. Заповядайте!

Ина Димитрова – представител на община Ловеч:

Да. Директор „Техническа инфраструктура и околна среда“ съм. Успях да разгледам Вашето предложение, което е и доколкото успях да се ориентирам, това означава увеличение от 0,34 ст. на цената на водата за гр. Ловеч, ако съм права, мисля че...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Ще се отговори от работната група за точната стойност. Продължете. Да, да продължете, г-жо Димитрова.

Ина Димитрова – представител на община Ловеч:

Така или иначе позицията, която можем да изразим е, че не сме съгласни с такова увеличение, предвид че имаме постоянно режим на водата. Има доста проблеми и гражданите не биха успявали да плащат, не биха били доволни от факта, че трябва да плащат повече, а пък така или иначе, имаме режим постоянно и услугата не е достатъчно адекватна.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви! Завършихте ли, г-жо Димитрова?

Ина Димитрова – представител на община Ловеч:

И аз Ви благодаря за включването.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

И на Вас ще кажа, че можете да ни представите и писмено становище в следващите две седмици, но при всички положения записът, след като бъде разчетен, ще бъде Вашето изказване част от протокола. Успешен ден Ви желая!

Ина Димитрова – представител на община Ловеч:

И на Вас!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Колеги, преминаваме към г-жа Маргарита Стойчева, която е директор на дирекция „Икономическо развитие, земеделие и гори, управление на европейски проекти и програми“ и едновременно с това, специално в случая на общественото обсъждане, е упълномощен представител на община Средец. Моля, връзка с г-жа Стойчева.

Служител от КЕВР потърси г-жа Маргарита Стойчева - директор на дирекция „Икономическо развитие, земеделие и гори, управление на европейски проекти и програми“ в община Средец, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Здравейте, г-жо Стойчева!

Маргарита Стойчева - директор на дирекция „Икономическо развитие, земеделие и гори, управление на европейски проекти и програми“ в община Средец:

Здравейте!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Очакваме да чуем Вашето становище по проекта за решение, такъв какъвто е изготвен от работната група на Комисията. Слушаме Ви!
Какво се случи? Може ли да се възстанови?

Служител от КЕВР отново потърси г-жа Маргарита Стойчева - директор на дирекция „Икономическо развитие, земеделие и гори, управление на европейски проекти и програми“ в община Средец, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но връзка не беше осъществена.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Не разбрах? Най-вероятно... Направете сега опит, повторно да се свържем с Румен Петков – заместник-кмет „Регионално развитие“ на община Опака и след това ще направим втори опит за г-жа Стойчева. И с това ще изчерпаме списъка.

Служител от КЕВР потърси отново г-н Румен Петков, заместник кмет „Регионално развитие“ на община Опака, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но връзка не беше осъществена.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Не е на линия. Направихме възможното, но не е на линия. Още веднъж опит за връзка с г-жа Стойчева.

Служител от КЕВР потърси отново г-жа Маргарита Стойчева - директор на дирекция „Икономическо развитие, земеделие и гори, управление на европейски проекти и програми“ в община Средец, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но връзка не беше осъществена.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Има някакъв проблем, явно технически, в община Средец. Сега. Мисля че изчерпах списъка на всички заявили желание за участие в общественото обсъждане. Не виждам вдигната ръка за допълнителен участник. В такъв случай, обръщам се към работната група. В рамките на общественото обсъждане, за разлика от откритото заседание, има редица, бих казал, не само забележки, несъгласие с изготвените документи, но в случая на общественото обсъждане се касае за проекта на решение. Г-н Касчиев, предполагам ще вземете отношение? Заповядайте!

Ивайло Касчиев – главен директор на Главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“:

Благодаря, г-н Председател, няколко са нещата, които бяха поставени. Единият проблем, който беше поставен от редица участници е свързан с невисоката надеждност на данните за доходи, съответно, които се използват за изчисляване на социалната

поносимост. Даже единият участник каза, че Комисията упорито не се съобразява с реалната социална поносимост. Доколкото ние сме информирани от Национален статистически институт, има две изследвания на доходите. Едното е *Наблюдения на домакинските бюджети*, а другото се нарича *Статистика на условията на живот (EU-SILC)*. Ние през предходните периоди сме ползвали данни и от двете изследвания, като Националният статистически институт няколкократно посочи, че изследването *Наблюдение на домакинските бюджети*, единственият официален източник на данни за средномесечен доход на домакинство по области, а в другото изследване могат да се публикуват само индикатори за бедност. Именно поради тази причина ние използваме данните от това изследване. А защо има такива грешки по области не е въпрос, който може да се отправи към КЕВР и аз лично не разбирам защо упорито този проблем се насочва към нас. Ние сме ползватели на тези данни. Ние бихме били най-щастливи, ако данните са надеждни, а ние ползваме това, което е налично. Аз смятам, че е крайно време тези въпроси да бъдат отправени към институцията, която провежда това изследване. Към институцията, която одобрява бюджета за това изследване, ако е необходимо бюджетът да бъде повишен, да бъдат обхванати повече адресати, така че данните да бъдат наистина надеждни. КЕВР няма как да изчисли какви са доходите по области. Съответно единственото, което можем да направим е да използваме тези данни.

Що се отнася до идеята КЕВР да предложи някакви промени за социалната поносимост, ами ние сме го направили още 2016 г. Направихме един много подробен анализ на проблемите при прилагането на изискванията за социалната поносимост и той е достъпен на нашата интернет страница, и ние адресираме към него при всяка една смяна в ръководството на Регионалното развитие и благоустройството, което е компетентно да изготвя проектите на нормативните актове в сектора. Всеки път адресираме към него.

Що се отнася до втората група коментари: затова, че се предлага повишение на цените на ВиК услугите. Различни проценти бяха казани. Тук е много важно да се знае, че най-важното нещо, което един регулатор трябва да осигурява, това е предвидимост за всички участници в сектора. В случая във ВиК сектора смятаме, че такава предвидимост е осигурена, тъй като одобряваме петгодишни бизнес планове и операторите, и потребителите са наясно с целите, които са поставени към дружествата, показателите за качество, които трябва да бъдат постигнати, инвестициите, които трябва да се направят, съответно всички, включително и потребителите знаят, какви са цените, които са одобрени за този период и какъв е редът по който те ще бъдат изменяни. И големият въпрос тук е, не дали цените скачат много, а защото цените трябва да отразяват икономически обосноваването разходи на операторите. Ако искат потребителите да получават тази услуга, то операторите настреща трябва да могат да покриват своите експлоатационни капиталови разходи и да получават икономически обоснована възвръщаемост на направените инвестиции. За съжаление, очевидно, доходите са тези, които са проблем. Както беше казано, че в редица области имаме по-ниски доходи и съответно цените вече опират и в някои случаи дори надхвърлят тавана на социалната поносимост.

Дадоха се два конкретни примера за гр. Разград и гр. Ловеч. Те са много добри примери за това как държавата реално управлява активите в този сектор. „ВиК Разград“ е едно от регионалните дружества, което обслужва най-малко население, заедно с дружествата във Видин и в Кюстендил. Мисля, че обслужват около 75 000 души. Същевременно там потреблението намалява, загубите на вода са много високи и има изключително голямо потребление на електроенергия, за да се доставя тази вода до потребителите. ВиК операторът има възможност за минимални инвестиции, които не могат да обърнат тази тенденция. Какво може да се направи? Ами, разбира се, че може

нещо да се направи. То беше казано и от участникът, който се включи от общинския съвет. Ами необходимо е там да бъдат направени инвестиции в тази инфраструктура, така че да се намалят загубите и да се намали и потреблението на електроенергия. В момента на тях им трябва около 1,5 киловат час за всеки кубик добита вода. Това е най-високото ниво в България. Съвсем логично е и цените да са най-високите вече.

Ловеч: беше посочено, че те са имали тази година режим на водоснабдяването. Всички сме наясно с това. Както и повечето хора в сектора са наясно, че има над 50 години проект за язовир „Черни Осъм“, който да водоснабдява и Ловеч и Плевен. Защо не се реализира? Ами това е може би във връзка с този въпрос, който беше зададен, че не се решават проблемите във ВиК сектора. Да, не се решават и отговор не може да бъде даден от Комисията. Ние изпълняваме това, което ни е вменено в закона. Изискваме операторите да залагат цели, изискваме операторите да постигат ежегодно тези цели, контролираме това, което отчитат, проверяваме го, осигуряваме публична информация, съответно коригираме цените по начина, който е предвиден в нормативната уредба. Защо някои оператори се справят, а други не, вече не е въпрос, на който ние да отговорим.

Има дружества, които все пак действат на по-голяма територия, имат по-голям мащаб, съответно демонстрират и по-голям капацитет или поне следва да го демонстрират. Има други дружества, които за съжаление са с много по-ограничен и обхват и капацитет. Отговорите на тези въпроси трябва да бъдат дадени от тези институции, които ние сме поканили, но те отсъстват: Регионалното министерство и ВиК Холдинга. Те назначават ръководителите на дружествата, те ги освобождават, виждаме в момента отново вървят смени в някои дружества, а по принцип информация защо се сменят не се дава. Но все пак напомням, че в Закона за водите все още стои едно изискване, че в тези договори, с които се назначават управителите и контролорите на държавните оператори, трябва да се залагат такива показатели за дейността, които да са съобразени с одобренията от КЕВР бизнес планове и да се контролира тяхното изпълнение. Как се изпълняват одобренията бизнес планове там са наясно, защото ние ежегодно проверяваме и публикуваме доста подробна информация на нашата интернет страница. Оттам нататък какво се предприема, за да се подобри дейността на тези търговски дружества, които не се справят толкова добре, аз лично поне не мога да кажа.

В момента увеличението на цените се предизвиква от няколко фактора. Едното е ръстът, който е заложен в самите одобрени бизнес планове между цените за 2023 г. и цените за 2024 г. Вторият фактор е, че действащите цени на някои дружества бяха намелени спрямо одобренията по бизнес план, защото не си бяха постигнали инвестициите и показателите за качество през последните две години на миналия период. Примерите за Сливен, за Берковица са точно такива, т.е. тези дружества тази година бяха наказани да работят на едни занижени цени и затова там в момента и ръстът спрямо това, което им е одобрено по бизнес план е по-голямо.

Разбира се, третият проблем, третата причина, не проблем, е инфлацията, която е отчетена от НСИ, която се прилага. Сега няма да коментирам обвинението, че Комисията е забавила одобренията на бизнес плановете. За всяко едно дружество може да бъде проверено в решението, кога е внесен финалният вариант на бизнес плана, кога го е разгледала Асоциацията по ВиК, съответно кога Комисията е започнала производството. Не мисля, че в тези срокове има забавяне. Забавянето дойде, първо, от наложения мораториум върху цените през миналата година и, второ, от мудността и липсата на желание на някои оператори да си свършат навреме работата. Тези въпроси ги отнесете към ръководствата на тези дружества. Може би те вече не са същите. Мога да напомня например за един оператор „ВиК – Пловдив“, който си представиха бизнес плана още в началото на годината, беше одобрен почти в края на годината, защото

дълги месеци не беше сключен договора, с който те да финансират собственото си участие по Оперативна програма „Околна среда“.

Относно това, което отново се поставя, като проблем за инфлацията, която ние ползваме. За съжаление до момента на нас не ни е направено конкретно предложение, какъв друг вид данни за инфлация можем да ползваме. Беше отворена процедурата за промяна на Наредбата тази година, ако имаше конкретно предложение, което да бъде разгледано от нас, то може би можеше да бъде отразено, но единственият официален източник на инфлация това е тази, която НСИ публикува. Да, наистина тя е на база на домакинските бюджети, но това е с което разполагаме. Сега, ако има нови идеи за промяна в наредбите на Министерския съвет, които се предлагат от Комисията, разбира се, че ние сме готови да ги разгледаме, да ги обсъдим и ако е необходимо да се отворят нови процедури. Това може да бъде свършено следващата година. Благодаря!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря, г-н Касчиев! От работната група други изказвания? Няма. Обръщам се към моите колеги от Комисията. Заповядайте, г-н Кочков има думата.

Димитър Кочков:

Благодаря, г-н Председател! Аз искам една много кратка вметка да направя към изказването, което беше от страна на представителя на Омбудсмана, че да, действително Законът за регулиране на ВиК услугите вменява чрез чл. 7 изискването да се защитават от Комисията интересите на потребителите, но със сигурност това не включва единствено ниската цена, а по-скоро качествена и достъпна услуга, което е описано в 12 алинеи и точно през тази и изминалата година операторите показаха едно подобрение в много от показателите, които са свързани точно с качествената и достъпна услуга. И пак една така кратка вметка към г-жа Манолова. Точно по показател събираемост, операторите отчитат повишение, което показва, че все пак услугата е достъпна. Това дали цената е достъпна, вече се определя чрез социалната поносимост, което беше обсъждано нееднократно и аз мисля, че ние сме направили там каквото сме могли. Благодаря!

Мая Манолова – Гражданска платформа „Исправи се.БГ“:

Какво е повишението на събираемостта?

Димитър Кочков:

Има повишение на събираемостта. Не мога да го цитирам, но е един от показателите. Не мога да го цитирам в момента.

Говори се без микрофон

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Само за секунда. Може би не е възможно, но все пак. Г-н Касчиев, някакви данни можете ли да посочите за събираемостта?

Ивайло Касчиев – главен директор на Главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“:

Да, ще се опитам. Ние не сме машини да ги помним наизуст тези данни, но, разбира се, слава Богу, имаме тук компютри, така че нивото на събираемостта е 85,33% за миналата година. Има подобрение спрямо отчетеното ниво за предходната година, което е било 84,88%.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Т.е. повишава се.

Ивайло Касчиев – главен директор на Главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“:

Да, секторът отчита повишение. Далеч е от дългосрочното ниво от 95 %, но има редица ВиК оператори, които го постигат и го надхвърлят това дългосрочно ниво. Благодаря!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Касчиев! Приближаваме се към... Да, заповядайте, г-жа Трендафилова. Не обърнах внимание, че вдигнахте ръка, прощавайте.

Пенка Трендафилова:

По повод на последните реплики във връзка със събираемостта, само да кажа моето наблюдение, че несъбраните вземания не винаги са от социално слабите групи от населението. Даже напротив.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Да, благодаря за това уточнение на г-жа Трендафилова. Аз ще си позволя също да взема съвсем кратко думата. Най-напред една безспорна констатация, че това е първото подобно заседание за цени с участието на ВиК операторите, когато буквално бях изненадан, че всички ВиК оператори изразиха задоволство от параметрите в проекта на решение. Те оценяват работата, която извършва Комисията за енергийно и водно регулиране. На второ място, сега виждам, че и г-жа Илиева, като представител на омбудсмана, и г-жа Манолова, като представител на Гражданската платформа „Исправи се.Бг“, енергично протестират срещу повишението на цените на ВиК услугите. Имаше едно различие, че г-жа Илиева говори за 15% средно увеличение, а г-жа Манолова ги вдигна на 20%, но това не е най-важното. Аз влизам в хипотезата, че Комисията чисто хипотетично решава да се вслуша и да запази цените, нали така? Вие протестирате срещу повишението. Точно така. Какво означава това? За да запази цените Комисията за енергийно и водно регулиране, трябва да не изпълни националното споразумение за повишаване ежегодно с 15% заплатите на работещите във ВиК сектора. Второ, да не изпълни повишението с около 15% на минималната работна заплата, която трябва да стане 933 лв. На трето място, да запазим цените на електрическата енергия, такива каквито са били до това наше заседание, въпреки че не знам кой би ни предложил, откъде да вземем енергия, която да е на старите цени. На четвърто място, да запазим инфлацията да бъде 0%. Извинете, аз не виждам разум в едно такова предложение. Това просто гали ухото. Хора, които слушат и които не си дават сметка за всичките тези свързани събития и повишения, може да им хареса и да кажат: *Как ни защитават да не се вдигат цените!*. Ами тогава да кажем и заплати да не се вдигат. Всякакви други такива осигуровки. Не може по този начин, според мен, и го казвам съвсем убедено, да се води такава кампания, защото това е чист популизъм.

Благодаря Ви за участието на всички представители, независимо от различното мнение, което беше изразено! Преди да завърша с общественото обсъждане съм задължен две съобщения да направя, както винаги. Първо, че всички, които искат да изразят становище по проекта на решение и не са участвали нито присъствено, нито по Skype, в днешното обществено обсъждане, имат тази възможност да изразят писмено своето становище адресирано, в рамките на следващите две седмици, до Комисията и Ви уверявам, че в докладната записка при крайното решение на Комисията, тяхното становище ще бъде коментирано, независимо дали се приема или мотивирано се

отклонява. Второ, да обявя, че закритото заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране, на което Комисията ще приеме решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2024 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, ще се проведе на 22.12.2023 г., за да може да имат една седмица дружествата, съответно от 01 януари да въведат променените цени.

Благодаря на всички за участието!

Приложение:

1. Писма на КЕВР с изх. № № В-03-06-11/24.11.2023 г., В-07-00-33/24.11.2023 г., № В-17-49-7/24.11.2023 г. и № В-16-10-1/24.11.2023 г. - покани до заинтересованите лица относно Проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2024 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Д. Кочков

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.....

П. Трендафилова

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирали:

Н. Косев - главен експерт

И. Зашева - главен експерт